

Directieverslag 2012

2012 werd voor Stichting De Verre Bergen gekarakteriseerd door inhoudelijke en organisatorische groei, en was tevens het eerste volledig operationele jaar. Ook in 2012 hebben wij veel geleerd door met meerdere partijen in gesprek te gaan over de onderwerpen die spelen in de stad. Daarnaast hebben wij in totaal meer dan tweehonderd initiatieven, met betrekking tot een breed scala van onderwerpen en sociale problemen in Rotterdam, onderzocht en geëvalueerd. Voor ieder potentieel initiatief hebben wij ook besproken in welke mate het aansluiting zou kunnen vinden op onze strategie en missie. Daarnaast is onze organisatie gegroeid naar haar volledige capaciteit van zestien gedreven en gepassioneerde werknemers.

Nieuwe Initiatieven

In 2012 hebben wij vier nieuwe programma's toegevoegd aan de door ons ondersteunde initiatieven: Academische Werkplaats bij De Nieuwe Kans, Challenge010, Playing for Success en Taskforce SKVR.

Academische Werkplaats bij De Nieuwe Kans

Sinds dit jaar financiert SDVB een grootschalig onderzoeksprogramma naar De Nieuwe Kans (DNK). Het onderzoeksprogramma wordt uitgevoerd onder de naam Academische Werkplaats bij De Nieuwe Kans (AW-DNK). DNK is een organisatie voor dagbehandeling van (multi-)probleemjongeren vanaf 18 jaar. Sinds 2007 heeft het team van DNK ervaring opgedaan met het begeleiden van deze 'harde kern'-jongeren tussen 18 en 27 jaar in Rotterdam. De overgrote meerderheid heeft geen startkwalificatie, een tekort aan vaardigheden en te hoge verwachtingen van zichzelf. Ze zijn vaak eerder in hun jeugd in de knoop geraakt tijdens de opvoeding, op school, of beide.

Het onderzoeksprogramma van AW-DNK bestaat uit drie deelonderzoeken. Deze zijn achtereenvolgens: (1) onderzoek naar de kenmerken van de doelgroep, (2) onderzoek naar de werkzame elementen van het DNK-programma en (3) onderzoek naar de fysieke en geestelijke gezondheid van de jongeren. Het eerste jaar stond in het teken van de opbouw van de organisatie van AW-DNK. Er is kantoorruimte gevonden en ingericht aan de Piekstraat in de wijk Feijenoord en er zijn twee projectleiders aangenomen. Ook hebben er gesprekken plaatsgevonden met medewerkers van DNK over de mogelijke gevolgen van AW-DNK voor de organisatie.

Challenge010

In november 2012 is goedkeuring gegeven aan het programma Challenge010. Dit is een sportstimuleringsprogramma dat de samenwerking tussen scholen en sportverenigingen organiseert. Het programma heeft als doel om de sportdeelname van leerlingen in het voortgezet onderwijs te vergroten. Hiermee wordt ook een bijdrage geleverd aan minder verzuim en minder schooluitval, betere schoolprestaties, minder norm overschrijdend gedrag en het tegengaan van overgewicht. Rotterdam Sportsupport is de trekker van Challenge010.

De sporten die worden aangeboden op de scholen zijn zaalvoetbal, basketbal, boksen en dansen. De totale looptijd van het programma is vijf jaar en startte in januari 2013. De verwachting is dat 1.040

jongeren met het programma bereikt worden in de eerste twee jaar. De doelstelling is dat minimaal 70% hiervan nog *geen* lid was van een sportvereniging.

Playing for Succes

In juni 2012 is SDVB gestart met het ondersteunen van het onderwijsprogramma Playing for Success (Pfs) voor drieënhalf jaar op drie topsportlocaties (die van Feyenoord, Excelsior en Rotterdam Basketball (RBC)) in Rotterdam. Pfs is een oorspronkelijk Engels programma gericht op onderpresterende kinderen en jongeren. De verwachte impact zal gerealiseerd worden bij de deelnemers in de leeftijd van 9-23 jaar. SDVB verwacht bij deze doelgroep verhoogde prestaties in taal en rekenen en daarnaast sociaal-emotionele groei.

Op lange termijn zal de versterking van zelfbeeld, zelfwaardering en motivatie van de doelgroep bijdragen aan een betere schoolloopbaan en een verminderde kans op voortijdig schoolverlaten. 2012 was vooral het jaar van de opstart van Pfs Rotterdam. Zo is het bestuur geïnstalleerd en zijn per leercentrum stuurgroepen geformeerd die de voortgang van het programma bewaken. Daarnaast is begonnen met de verbouwing van de leercentra bij Excelsior en RBC en de werving van leerlingen. Vanaf februari 2013 konden de eerste leerlingen bij de centra van Excelsior en RBC terecht.

Taskforce SKVR

Stichting Kunstzinnige Vorming Rotterdam (SKVR) zal in samenwerking met Community Arts Laboratorium XL (CAL-XL) gedurende vijf jaar twee à drie wijkgerichte kunst- en cultuurinitiatieven per jaar opzetten en uitvoeren in de wijk Hillesluis. Dit betreft niet alleen nieuwe initiatieven, maar ook het voortbouwen op bestaande initiatieven van de SKVR. Dit zal gebeuren onder toezicht van een zogenaamde "Taskforce" bestaande uit twee leden van de SKVR en twee leden van SDVB.

Met de Taskforce biedt SDVB de SKVR een kans om één van haar doelgroepen (jongeren tot en met 25 jaar) beter te bedienen dan waar zij op dit moment toe in staat is. Daarnaast biedt het een kans om de impact en effectiviteit van de activiteiten van de SKVR te onderzoeken en zo op langere termijn onderbouwd bij te sturen. Dit past bij de doelstelling van de SKVR om meer kinderen en jongeren de mogelijkheid te geven zich te ontwikkelen in en door kunst- en cultuureducatie en om de kunst- en cultuursector in bredere zin te dienen door aantoonbaar effectieve interventies te plegen.

De initiatieven die voorgedragen worden door de Taskforce zijn bedoeld om impact te realiseren op artistiek en sociaal terrein. De hypothese is dat kinderen die zowel hun artistieke/creatieve als hun sociale vaardigheden op een goede manier kunnen ontwikkelen, beter toegerust zijn om te participeren in de samenleving. Dit vergroot de potentiële impact van de initiatieven van alleen op het individu tot op de wijk en de stad.

Voor de ontwikkeling en uitvoering van het onderzoeksprogramma zal SDVB samenwerken met CAL-XL, een netwerk- en onderzoeksorganisatie die structurele onderzoeksprogramma's op het gebied van kunsteducatie realiseert.

Lopende Initiatieven

De reeds lopende initiatieven zijn het Peutercollege en Rotterdam Vakmanstad.

Stichting Het Peutercollege

In 2012 hield Stichting Het Peutercollege (SHP) zich vooral bezig met de voorbereidingen noodzakelijk voor een succesvolle opstart. Zo werden vier locaties (voor 8 groepen van 16 kinderen, gehuisvest binnen samenwerkende basisscholen) verbouwd en/of voorbereid op hun verbouwing.

Daarnaast werd de eerste locatie in Spangen geopend bij basisschool Duo 2002. Ook werden er convenanten getekend met drie andere locaties in Hillesluis, het Oude Noorden en Charlois. Samen met de CED groep ontwikkelde SHP de “plus” van de Peutercollege methode en startte zowel het procesonderzoek als de voorbereidingen voor het effectonderzoek.

SHP kende ook organisatorische groei, waaronder het aannemen van haar eerste additionele medewerkers: een zakelijk leider, een aantal peuterprofs, een gezinsmedewerker en de teammanager dagarrangementen. Ook besloot SHP om haar bestuur van haar directie te splitsen om zo beter de groei van de organisatie te kunnen ondervangen.

Rotterdam Vakmanstad

2012 was voor Rotterdam Vakmanstad (RVS) een bewogen jaar met vele veranderingen. Zo betrof RVS, na een korte verbouwing, in maart haar nieuwe kantoor aan de Westersingel, werden interne werkprocessen vastgelegd en werden diverse medewerkers aangesteld om het team te versterken. Het Vakhuis en de Vakantieschool werden geïnitieerd en gedurende de laatste maanden van het jaar getest.

De veranderingen binnen RVS waren in 2012 dermate groot en ingrijpend, dat deze invloed hadden op de organisatie. Vandaar dat werd besloten om de initiatie van de Vakwerf uit te stellen naar het tweede kwartaal van 2013 en de organisatie verder te versterken.

Overige Activiteiten

Buiten deze programma's om hebben wij ook een langjarige commitment aan een tweetal kleinere initiatieven. **Stichting De Vlaggenparade** bood SDVB in 2012 de mogelijkheid om verschillende Rotterdamse maatschappelijke initiatieven zoals Yes We Care en Poetry International speciale aandacht te geven door middel van een vlaggenexpositie op de Boompjes. **De Kracht van Rotterdam** is een jaarlijks terugkerende foto expositie in de Rotterdamse buitenruimte. De Kracht van Rotterdam biedt een podium voor de stad, haar bewoners en jonge Rotterdamse fotografen en heeft als ambitie om op een unieke manier de eigenzinnigheid van Rotterdam te documenteren.

Hiernaast zijn op incidentele basis bijdragen gedaan aan de Kinderafdeling van het **Oogziekenhuis Rotterdam**, de **Hugo de Grootsschool**, de **Voedselbank**, **The Urban Family** en het **Junior Science Programma** van het Erasmus MC. Ten slotte is SDVB onder de naam **Buzz010** een gratis busvervoerprogramma begonnen. Buzz010 is een experiment waarin wordt onderzocht of het aanbieden van gratis busvervoer het aantal excursies dat basisscholen organiseren zal doen toenemen. Aanleiding voor dit experiment waren signalen van excursieaanbieders én Rotterdamse basisscholen over het teruglopende aantal excursies dat werd ondernomen. In 2012 heeft SDVB de behoefte onder basisscholen geïnventariseerd, met busmaatschappijen en excursieaanbieders gesproken en een projectplan geschreven. Belangrijk onderdeel hiervan was de wijze waarop de gegevens van het experiment zouden worden verzameld. Deze gegevens, die worden ingevuld door

de basisscholen zelf, worden door SDVB gebruikt voor evaluatie van het experiment. Het project zal in schooljaar 2013-2014 ten uitvoer worden gebracht. SDVB verwacht een toename van het aantal excursies.

Onderzoek

Het staat van tevoren uiteraard niet vast dat een vernieuwende aanpak tot gewenste resultaten zal leiden, maar SDVB probeert dit risico te verminderen door onderzoek naar alle programma's te doen die door ons worden gefinancierd. Deze onderzoeken worden (hoofdzakelijk) uitgevoerd door onafhankelijke, gerenommeerde Nederlandse onderzoeksinstituten. De resultaten van deze onderzoeken zullen wij mettertijd publiceren op onze website.

In 2012 is gestart met het uitvoeren van vier wetenschappelijke onderzoeken naar lopende initiatieven. Deze onderzoeken zijn nodig om aan te kunnen tonen hoe groot de maatschappelijke impact is van initiatieven die wij ondersteunen. Wetenschappelijke kennis speelt een belangrijke rol in de kwaliteitsontwikkeling, professionalisering en methodiekontwikkeling van de door ons gefinancierde programma's. Voor ieder onderzoek is een begeleidingscommissie ingesteld, die onder wetenschappelijk voorzitterschap de onafhankelijkheid en kwaliteit van het onderzoek bewaakt.

Het onderzoek naar Rotterdam Vakmanstad heeft een looptijd van 3,5 jaar en dient bij te dragen aan de ontwikkeling en stapsgewijze verbetering van het programma. 2012 stond in het teken van de voorbereiding van de effectmeting en het onderzoeken van de nieuwe initiatieven zoals de Vakantieschool en het Vakhuis. Uiteindelijk moet het onderzoek antwoord geven op de vragen hoe de implementatie van de verschillende activiteiten is verlopen, of de vooraf opgestelde doelen zijn gerealiseerd en wat het effect van Rotterdam Vakmanstad is op de fysieke, sociaal-emotionele en cognitieve ontwikkeling van kinderen op de openbare basisschool Bloemhof.

Voor het Peutercollege is in 2012 gestart met een procesonderzoek. Het accent van dit onderzoek, met een looptijd van 3 jaar, lag in het eerste jaar op de methodiekontwikkeling van het Peutercollege en de wetenschappelijke onderbouwing daarvan. Daarnaast is vanaf begin 2013 gekeken of en in hoeverre de beoogde doelen in termen van bereik en uitvoering zijn gehaald. Uiteindelijk geeft het onderzoek inzicht in welke mate het Peutercollege er in slaagt om de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkelingsachterstand van peuters terug te dringen.

Voor het programma met de SKVR is in 2012 een analyse uitgevoerd van een aantal wijken in Rotterdam Zuid. Deze analyse is gedaan om een wijk te selecteren waar de SKVR een innovatief wijkgericht kunst- en cultuurprogramma zou kunnen ontwikkelen. Uiteindelijk is gekozen voor de wijk Hillesluis en is er vervolgens een analyse gemaakt van de sociale, economische en fysieke situatie van de wijk. Het onderzoek geeft antwoord op de vraag in welke mate en onder welke voorwaarden nieuwe initiatieven bijdragen aan het vergroten van de cultuurdeelname van wijkbewoners, het verbeteren van de sociale en fysieke veiligheid in de wijk en de persoonlijke ontwikkeling en vaardigheden van deelnemers. Een effectmeting in 2016 zal uitwijzen of de programma's de gewenste impact hebben gehad.

In 2012 is ook het onderzoek naar Playing for Success (Pfs) begonnen. Het onderzoek is gestart met een verkennend onderzoek in het leercentrum van Pfs Feyenoord. Er zijn interviews afgenomen met

deelnemers, medewerkers en leerkrachten uit het basisonderwijs. Daarnaast zijn lessen in het leercentrum gedurende tien weken geobserveerd. Het onderzoek heeft een looptijd van drie jaar en richt zich op de korte en middellange termijn effecten van het programma. Dit moet inzicht geven in welke mate PFS impact heeft op de taal- en rekenprestaties en op de sociaal-emotionele ontwikkeling van de doelgroep.

Organisatie

In 2012 heeft SDVB haar team gecompleteerd. Wij tellen nu een team van zestien hooggekwalificeerde medewerkers, met diverse achtergronden en ervaring. Met deze groep begeleiden wij de programma's, die door ons bestuur worden goedgekeurd, en bedenken en beoordelen wij nieuwe mogelijke initiatieven.

Roelof Prins
Directeur